

PEDRO CASAÑAS CODINA 1895-1941

Pedro Casañas Codina nació en Palau-solità i Plegamans el 4 de febrero de 1895 y fue concejal de su Ayuntamiento en representación de la CNT des de Junio de 1938 hasta el fin de la guerra civil en Abril de 1939, ejerciendo la presidencia de la Comisión de Cultura.

Se exilió en Francia y saliendo del campo de concentración de Argelès-Sur-Mer después fueron trasladaos al campo de Ribesaltes y posteriormente al de Agde. Una vez liberados acabo en la prisión XI-B, del tipo Stalag, de la localidad de Bad Fallingbostel en Alemania con el número de matricula 363. El 25 de Enero de 1941 fue trasladado al campo de concentración de Mauthausen donde llegó el 27 de Enero de 1941 con el número de matricula 6280 y siendo posteriormente trasladado al subcampo de Gusen el 9 de Abril de 1941 con el número de matricula 12055. Murió en Gusen el 21 de Diciembre de 1941.

Dejo viuda a su esposa Ana Fontcuberta y a cuatro hijos, Martin, Juan, Jaime y Antonia.

Se adjunta referencia del libro VA PASSAR UNA MATEMPSADA (La guerra civil en Palau-solità y Plegamans 1936-1939) editado en Palau-solità i Plegamans por Pere Farnés Agramunt en Diciembre del 2021

després al camp d'Agde²⁴¹. Amb l'esclat de la 2ª Guerra Mundial, els refugiats són seleccionats pels seus oficis; Emili Ribas, ferrer²⁴², és traslladat a una fàbrica de material de guerra, mentre que Pere Casañas, pagès, és separat del seu company.

Pel que fa a Emili Ribas, quan es produeix l'ocupació alemanya de França, entra a la resistència francesa i és internat al camp de concentració de Sèt-fonts, d'on aconseguix escapar. Repararà vehicles de la resistència francesa fins al final de la guerra, quan obtindrà una carta de resident a França. Finalment, tornarà a Palau-solità i Plegamans aprofitant les primeres amnisties del règim franquista als anys 1950. Però el retorn al poble no va ser un objectiu per tots els exiliats, ja que, per exemple, Aleix Casañas Codina, germà de Pere Casañas, es va establir a Perpinyà on hi va formar una família.²⁴³

Pere Casañas Codina. Font: Valenti Soley i Teresa Padrós

Pel que fa a Pere Casañas Codina, nascut el 4 de febrer de 1895 a Palau-solità i Plegamans i regidor de l'Ajuntament per la CNT des del juny de 1938 fins a la fi de la guerra, exercint la presidència de la comissió de cultura del consistori, després de separar-se d'Emili Ribas va acabar a la presó XI-B, de tipus Stalag, situada a la localitat Bad Fallingbostel d'Alemanya, amb el número de matricula 363. El 25 de gener de 1941 va ser traslladat, arribant al camp de concentració de Mauthausen el 27 de gener de

²⁴¹ Antoni Estany també va acabar al camp d'Agde, concretament al Camp de Concentració nº 3, Barraca S. Nº 1

²⁴² Havia estat el ferrer de Palau-solità i Plegamans

²⁴³ Les històries d'Emili Ribas i Aleix Casañas han estat explicades per Emili Sapés Ribas, nét d'Emili Ribas

1941, amb el número de matricula 6280, sent posteriorment traslladat al subcamp de Gusen el 8 d'abril de 1941, amb el número de matricula 12055. Finalment va morir en aquest camp el 21 de desembre de 1941, sent la única víctima mortal palauenca dels camps nazis.²⁴⁴

També va patir els horrors nazis Mateo Amat Quintana, nascut el 7 d'agost de 1915 a Palau-solità i Plegamans. Durant la guerra civil va servir com a Caporal del 21è Regiment, Brigada Lister, de la Columna Macià-Companyes²⁴⁵, fins que va creuar la frontera per Molló, al Ripollès, direcció França. Allà va acabar primer al Camp de Concentració de Barcarès el març de 1939, fins que el 21 de juny del mateix any va ser traslladat al Camp de Concentració de Sant Cebrià, d'on en va sortir l'1 de desembre. El 31 de desembre de 1940 va tornar a ser retingut, i aquest cop va acabar a la 39ª Companyia de Treballadors Estrangers situada a Belfort, des d'on va ser traslladat a la presó XI-A, de tipus Stalag, situada a la localitat d'Altengradow d'Alemanya, el 6 de gener de 1941, amb el número de matricula 7070. D'allà va ser deportat al Camp de Concentració de Mauthausen el 26 d'abril de 1941, amb matricula 4690, passant al subcamp Steyr-Münichholz de Gusen el 6 de desembre de 1944. Finalment va ser alliberat el 5 de maig de 1945.²⁴⁶

Mentre molts palauencs patien els camps de concentració franquistes arreu del territori espanyol i, com hem vist, també eren represaliats a França i Alemanya, a Palau-solità i Plegamans també va arribar aquesta repressió. En aquest sentit, al poble es va obrir una peça separada (nº 180) de la "Causa General de la revolució marxista en Barcelona i su provincia".²⁴⁷ El fiscal instructor seria Eugenio Carballo Morales, i el fiscal Ramon Grau Badia.

En aquesta causa, el 20 d'octubre de 1940 es redacta una relació de persones residents a "Palau de Plegamans (antes Palau-solitar)" que "durante la dominación roja fueron muertas violentamente o desaparecieron y se cree fueran asesinadas".

²⁴⁴ Deportats catalans i espanyols als camps nazis, Memorial Democràtic, 2021

²⁴⁵ Milícia organitzada per ERC als primers mesos de la guerra civil

²⁴⁶ Deportats catalans i espanyols als camps nazis, Memorial Democràtic, 2021

²⁴⁷ Es conserva a l'Arxiu Històric Nacional de Madrid, i es pot consultar a través del portal PARES

VA PASSAR UNA MALTEMPSADA

La guerra civil a Palau-solità i Plegamans

(1936 - 1939)

Pere Farnés Agramunt